

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 709 din 16.11.2022

Dosar nr.: 78/2022

Petiția nr.: 774/01.02.2022

Petentă:

Reclamată: Judecătoria Alba Iulia

Obiect: petenta este persoană cu dizabilități și reclamă discriminarea de la locul de muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Judecătoria Alba Iulia, loc. Alba Iulia, Piața Iuliu Maniu nr. 24, jud. Alba

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturilor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. Părțile au fost citate pentru data de 12.04.2022 (filele 30-31 din dosar). La termen părțile au fost absente. Partea reclamată a depus punct de vedere la dosar. Punctul de vedere depus de partea reclamată a fost comunicat petentei în vederea depunerii de concluzii scrise. Petenta a depus concluzii scrise la dosar.

5. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

6. Prin petiția nr. 774/01.02.2022 petenta precizează următoarele aspecte relevante:

- este grefier în cadrul Judecătoriei Alba Iulia, iar din anul 2007 este încadrată în gradul accentuat de handicap;
- din perspectiva atribuțiilor postului, din anul 2005 și până în luna martie 2021, petenta a fost delegată ca grefier cu punerea în executare a sancțiunilor contravenționale și, distinct, participa periodic (o dată la 3 săptămâni) la ședințele de judecată pentru soluționarea cererilor de încuviințare a executării silite;

- la data de 29.03.2021, în contextul în care președintele instanței se afla în concediu, vicepreședintele Judecătoriei Alba Iulia a emis ordinul de serviciu nr. 56 prin care, la atribuțiile menționate mai sus, a adăugat și pe cele de grefier delegat privind soluționarea cererilor pentru acordarea personalității juridice a asociațiilor și fundațiilor, atribuții deținute până în acel moment de un alt grefier;
- deoarece a considerat că, prin impunerea de noi atribuții de serviciu i se încalcă dreptul prevăzut la art. 83 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap și că se regăsește în ipotezele prevăzute de art. 2 alin. (5¹) – (5⁷) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, petenta a anunțat, în scris, conducerea instanței că refuză executarea aceluși ordin;
- prin decizia nr. 36/C/23.06.2021 a președintelui Curții de Apel Alba Iulia petenta a fost sancționată disciplinar cu reducerea salariului cu 10% pe o perioadă de 3 luni, faptele reținute ca abatere disciplinară fiind săvârșite în perioada 01.04 – 07.05.2021. Decizia respectivă nu este definitivă, fiind contestată în dosarul nr. 1643/102/2021 al Tribunalului Mureș, aflat în prezent în apel la Curtea de Apel Târgu Mureș;
- chiar și după ce a fost sancționată disciplinar petenta și-a menținut poziția exprimată de a refuza executarea ordinului de serviciu, motiv pentru care a fost, din nou, sancționată disciplinar, prin decizia nr. 30 din 13.12.2021, pentru fapte comise în data de 04.08.2021 și, respectiv, 02.09.2021;
- în 09.09.2021 vicepreședintele Judecătoriei Alba Iulia emite ordinul de serviciu nr. 87 prin care o desemnează pe petentă pe un alt post decât cel deținut timp de mai bine de 16 ani, iar în 20.09.2021 emite ordinul de serviciu nr. 96 prin care, pe lângă postul pe care a fost desemnată, îi este atribuit petentei un post suplimentar;
- fișa postului cu atribuțiile detaliate pe care petenta urma să le exercite potrivit noilor ordine de serviciu și procedura de lucru au fost comunicate petentei în 13.10.2021;
- ulterior, în 19.11.2021, angajatorul emite ordinul de serviciu nr. 100 prin care petenta este desemnată să îndeplinească activitățile ce vizează regularizarea cererii de chemare în judecată pentru completurile C V, C VII, C IX și C XI, anterior având doar trei completuri C V, C VII, C IX;
- într-o adresă din 13.08.2021, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții arăta că *"cele mai frecvente tipuri de adaptare rezonabilă sunt: modificarea programului de lucru, acordarea de pauze, modificarea modului în care/ când sunt îndeplinite atribuțiile de serviciu, eliminarea și/sau înlocuirea de responsabilități suplimentare prevăzute în fișa postului, acordarea unui birou corespunzător, transfer la un alt loc de muncă"*;
- totodată, prin decizia nr. 1310/2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanța supremă a statuat că <într-adevăr, potrivit art. 7 lit. b) din același act normativ „constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă sau protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului”, însă în speța de față recurenței – pârâte nu i s-au modificat atribuțiile de serviciu, locul de muncă sau salariul pentru a se constata incidența acestor prevederi>;

- petenta arată că, dacă în speța anterioară s-a constatat lipsa vreunei discriminări pe criterii de handicap tocmai pentru că petentei nu i s-au modificat atribuțiile de serviciu, în prezent angajatorul petentei (parte reclamată) nu doar că nu a procedat la adaptarea rezonabilă a atribuțiilor de serviciu ale petentei ci, dimpotrivă, i-a impus acesteia în permanență sarcini noi, suplimentare și neadaptate potențialului funcțional al petentei;
- referitor la atribuțiile pe care petenta le-a exercitat până la data de 09.09.2021, președintele Judecătoriei Alba Iulia a afirmat că *“activitatea desfășurată de doamna este infimă față de cea desfășurată de ceilalți grefieri din cadrul instanței”*. Această afirmație înlătură orice dubiu cu privire la faptul că noile atribuții care i-au fost impuse petentei din luna septembrie reprezintă o creștere a volumului de muncă atât din perspectiva cantității, cât și a complexității sarcinilor pe care petenta trebuie să le îndeplinească;
- starea de fapt descrisă mai sus, la care se adaugă și afirmația angajatorului: *„în condițiile în care doamna înțelege să vină la serviciu și nu să se pensioneze”*, constituie, în opinia petentei, discriminare (art. 2 cu art. 7 lit. b) din OG nr. 137/2000), victimizare (art. 2 alin. 7 din O.G. nr. 137/2000) și hărțuire morală la locul de muncă (art. 2 alin. 5¹-5² din O.G. nr. 137/2000).

Petenta depune înscrisuri la dosar.

7. Prin adresa nr. 5143/25.07.2022 petenta depune concluzii scrise la dosar.

Sușinerile părții reclamate

8. Partea reclamată depune punctul de vedere nr. 2575/07.04.2022 prin care arată următoarele aspecte relevante:

- formulează răspuns în calitate de vicepreședinte al Judecătoriei Alba Iulia;
- exercită atribuțiile președintelui instanței în lipsa acestuia, doamna președinte fiind în concediu pentru îngrijirea copilului din martie 2021;
- noua sesizare a petentei vizează aspecte asupra cărora CNCD s-a pronunțat și, mai mult decât atât, s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție. Cele relatate de petentă în finalul sesizării în care din nou opinează că este discriminată, hărțuită moral și victimizată au fost analizate și s-a pronunțat atât Curtea de Apel Alba Iulia, cât și Înalta Curte de Casație și Justiție;
- partea reclamată arată că petenta trebuie să se adreseze curții de apel, nu CNCD, ale cărei competențe în această materie au fost relevate în Decizia NR. 1310/2021 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr. 288/57/2019 în care se arată că CNCD *“nu este un organ competent să stabilească câte dosare ar putea sau ar trebui să gestioneze aceasta (petenta) în funcție de afecțiunile medicale pe care aceasta le are”*;
- partea reclamată consideră că nu a discriminat-o, victimizat-o sau hărțuit-o moral la locul de muncă pe petentă deoarece nu se relevă nicio faptă de această natură de către petentă;
- simplul fapt că i-ar fi spus să se pensioneze în urmă cu peste doi ani nu poate constitui o discriminare în condițiile în care petenta aducea în discuție în permanență faptul că nu poate munci pentru că este bolnavă;
- prin noua sesizare petenta dorește obținerea unei decizii favorabile dânzei de sancționare a instanței sau a vicepreședintelui ori dacă se poate a ambilor pentru a avea motiv de obținere a unor daune morale într-o cauză cu un astfel de obiect înregistrată pe rolul Tribunalului Alba, petenta și soțul său având nenumărate cereri adresate instanțelor

- ce vizează raporturile de serviciu ale petentei, neavând câștig de cauză în niciuna;
- sesizarea petentei se referă la faptul că i s-ar fi modificat nelegal atribuțiile de serviciu și i s-ar fi atribuit un post suplimentar, apoi ordinul de serviciu ar fi fost completat cu sporirea atribuțiilor;
  - după 16 ani de activitate la judecătorie petenta a observat că este greșier și nu angajată pentru a trândăvi la serviciu, iar alții să lucreze pentru ea. Nu este foarte clar dacă i s-au mărit atribuțiile sau dacă petenta ocupă două posturi;
  - ordinele de serviciu la care se referă petenta și atribuțiile consemnate în acestea sunt chestiuni absolut normale în cadrul unei instanțe;
  - noul Cod de procedură civilă a prevăzut parcurgerea unei faze prealabile soluționării dosarului și anume cea a regularizării cererii de chemare în judecată. Pentru îndeplinirea acestei proceduri au fost desemnați greșieri care, sub îndrumarea judecătorului titular de complet, realizează respectiva procedură;
  - prin Ordinele de serviciu nr. 87/09.09.2021 și nr. 100/19.11.2021 petenta a fost desemnată greșier care îndeplinește atribuțiile de regularizare a cererii de chemare în judecată pentru completurile C V, C IX și C VII, prin primul ordin și C XI, prin cel de-al doilea ordin, deoarece a fost înființat un complet penal și unul dintre greșieri care desfășura atribuții de regularizare a fost desemnat greșier de ședință pentru respectivul complet. Atribuțiile acestuia au fost preluate de toți ceilalți greșieri, petentei revenindu-i un complet pentru regularizarea cererilor;
  - Colegiul de conducere al instanței este entitatea care stabilește înființarea, desființarea completelor de judecată și componența secțiilor sau completelor. Președintele instanței ca organ executiv va aduce la îndeplinire respectivele hotărâri și va emite ordinele de serviciu;
  - petenta induce în eroare când afirmă că ar ocupa două posturi de greșier;
  - felul lucrărilor pe care le realizează petenta nu determină schimbarea locului de muncă și nici a felului muncii, al nemuncii în cazul petentei;
  - în Decizia nr. 1310/2021 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție se arată că *“recurenta pârâtă nu poate fi considerată persoană discriminată pentru simplul fapt că i se cere să își îndeplinească atribuțiile de serviciu”*
  - referitor la o așa zisă neadaptare rezonabilă a atribuțiilor de serviciu, partea reclamată arată că instanța supremă a statuat că *“nu se poate identifica vreo faptă prin care președintele instanței ar fi încălcat măsurile obligatorii dispuse prin adresa Inspectoratului Teritorial de Muncă Alba, respectiv posibilitatea efectuării testelor de glicemie, a administrării tratamentului și asigurarea unui program care să permită orarul de mese fracționat”*;
  - partea reclamată arată că lenea nu este motiv pentru care se acordă dispensă de activitate și nici certificat de handicap;
  - petenta nu poate fi discriminată pentru că partea reclamată în întâmpinări și plângeri ar fi afirmat că activitatea petentei este infimă sau că ar trebui să se pensioneze;
  - dacă petenta este lezată, ar fi trebuit să acționeze partea reclamată în instanță pentru daune morale, nu CNCD este cel care apreciază dacă a existat o anume discuție sau relevanța acesteia în cadrul privat sau profesional;
  - petenta arată că a fost sancționată de două ori pentru că a refuzat îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, dar nu concluzionează că inspectorii judiciari au observat că atribuțiile petentei au fost corect stabilite, atât timp cât deține funcția de greșier;

- nici până în prezent petenta nu a depus expertiza în materia capacității de muncă pentru a putea beneficia de o eventuală reducere de activitate;
  - una dintre condițiile de bază pentru ocuparea unei funcții de grefier sau de magistrat este aceea a unei stări de sănătate corespunzătoare care să faciliteze îndeplinirea corectă a atribuțiilor de serviciu;
  - interpretările date de Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adoptii nu au un caracter normativ și, prin urmare nu pot fi impuse altor persoane; petentei i s-a acordat pauză pentru efectuarea tratamentului, servirea mesei, măsurarea glicemiei etc., nu desfășoară activitate în ședință publică, nu are responsabilități suplimentare, deci este respectată viziunea acestei autorități în privința adaptării rezonabile a activității.
- Partea reclamată depune înscrisuri la dosar.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

9. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

10. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

11. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

12. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

13. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

14. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând *„sau oricare alt criteriu”*, însă aceste criterii, conform cauzisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei, 7 decembrie 1976, §56*). *„Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă,*

obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

15. Privind dreptul, Colegiul director se raportează la prevederile **O.G. nr. 137/2000**: „*Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.*”

16. Victimizarea este definită prin art. 2 alin. 7 din **O.G. nr. 137/2000**: „*Constituie victimizare și se sancționează contravențional conform prezentei ordonanțe orice tratament advers, venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării*”.

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

17. Din înscrisurile depuse la dosar Colegiul director constată următoarele:

- petenta este grefier în cadrul Judecătoriei Alba Iulia, iar din anul 2007 este încadrată în gradul accentuat de handicap;
- din anul 2005 până în martie 2021 petenta a fost delegată ca grefier cu punerea în executare a sancțiunilor contravenționale și, distinct, a participat periodic (o dată la 3 săptămâni) la ședințele de judecată pentru soluționarea cererilor de încuviințare a executării silite;
- la data de 29.03.2021 s-a emis **Ordinul de serviciu nr. 56** prin care, la atribuțiile menționate mai sus, a adăugat și pe cele de grefier delegat privind soluționarea cererilor pentru acordarea personalității juridice a asociațiilor și fundațiilor, atribuții deținute până în acel moment de un alt grefier;
- a considerat că, prin impunerea de noi atribuții de serviciu ar fi discriminată, astfel a informat conducerea instanței că refuză executarea ordinului;
- în consecință, prin **Decizia nr. 36/C/23.06.2021** a președintelui Curții de Apel Alba Iulia, petenta a fost sancționată disciplinar cu reducerea salariului cu 10% pe o perioadă de 3 luni;
- refuzând în continuare executarea ordinului de serviciu, din nou a fost sancționată disciplinar, prin **Decizia nr. 30 din 13.12.2021**;
- în 09.09.2021, prin **Ordinul de serviciu nr. 87**, petenta a fost încadrată într-un alt post, iar în 20.09.2021, prin **Ordinul de serviciu nr. 96**, pe lângă postul pe care a fost desemnată, îi este atribuit petentei un post suplimentar;
- în 19.11.2021 s-a emis **Ordinul de serviciu nr. 100** prin care petenta este desemnată să îndeplinească activitățile ce vizează regularizarea cererii de chemare în judecată pentru patru completuri, anterior având sarcini pentru doar trei;
- în **Decizia nr. 1310/2021** pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție se arată că „*recurenta pârâtă nu poate fi considerată persoană discriminată pentru simplul fapt că i se cere să își îndeplinească atribuțiile de serviciu*” și că „*nu se poate identifica vreo faptă prin care președintele instanței ar fi încălcat măsurile obligatorii dispuse prin adresa*

Inspectoratului Teritorial de Muncă Alba, respectiv posibilitatea efectuării testelor de glicemie, a administrării tratamentului și asigurarea unui program care să permită orarul de mese fracționat”;

- s-a constatat că atribuțiile petentei au fost corect stabilite, atât timp cât deține funcția de greșier;

- petenta nu a depus expertiza în materia capacității de muncă pentru a putea beneficia de o eventuală reducere de activitate;

- având în vedere situația petentei, i s-a propus să se pensioneze.

18. Colegiul director constată că, în lipsa unei expertize în materia capacității de muncă care ar permite reducerea de activității petentei, ea nu se află în situație diferită față de alți greșieri. Petenta nu a arătat că, în comparație cu alți greșieri, ar fi primit mai multe sarcini.

19. În consecință, stabilirea sarcinilor pentru petentă (greșier) de către angajator, în condiții similare față de alți greșieri, nu reprezintă discriminare. Stabilirea unor sarcini de serviciu similare cu alți angajați nu este de natură să creeze un cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

20. Sancțiunile disciplinare au fost aplicate față de petentă din cauza refuzului îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, și nu din cauza dizabilității petentei, în consecință nu există legătură de cauzalitate între aceste sancțiuni și criteriul invocat de petentă, astfel fapta nu reprezintă discriminare, respectiv hărțuire.

21. Propunerea privind pensionarea petentei nu reprezintă victimizare, întrucât nu a venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării, fiind motivată de atitudinea petentei față de muncă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Stabilirea sarcinilor pentru petentă, greșier, de către angajator, în condiții similare față de alți greșieri, nu reprezintă discriminare respectiv hărțuire conform art. 2 alin. 1 și alin. 5 din **O.G. nr. 137/2000**;

2. Sancțiunile disciplinare aplicate petentei nu reprezintă discriminare, respectiv hărțuire, conform art. 2 alin. 1 și alin. 5 din **O.G. nr. 137/2000**;

3. Propunerea privind pensionarea petentei nu reprezintă victimizare conform art. 2 alin. 7 din **O.G. nr. 137/2000**;

4. O copie a prezentei hotărâri se comunică părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA - Membru

GRAMA HORIA - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Redactată și motivată: A.Cs., S.A., H.I.

Data redactării: 18.11.2022.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.